

Хабар

O'ZBEKISTON ALOQA VA AXBOROTLASHTIRISH AGENTLIGI NASHRI

1992 yil martdan chiqa boshlagan

2002 yil, 21 iyun № 25 (510)

Sotuvda narxi erkin

Олмалик шахридаги 3-АТС электромеханиги Галина ЯКИМЕНКО ўз касбини ардоқлаётган алоқачилардан бири.

Т. ЛУТФУЛЛАЕВ олган сурат

САХРОДА УЯЛИ АЛОҚА

Республикамизнинг 23 шаҳар ва 200 дан зиёд аҳоли пунктларида алоқа тармоқларига эга бўлган "COSCOM" қўшма корхонаси Қизилқум санотчилари ва чорвадорларига ҳам хизмат кўрсата бошлади. Бундан буён Навоий, Зафаробод, Зарафшон шаҳарларидан сўнг Учқудуқ шаҳрида ҳам корхонанинг сервис маркази фаолият олиб боради.

Эндиликда Навоий вилоят марказидан қарийб тўрт юз километр олисда жойлашган Учқудуқликлар дунёнинг 46 та мамлакати билан бемалол сўзлаша олади. Ҳозирнинг ўзида бу ердаги маҳаллий абонентлар сони юз нафардан ошиб кетди. Чўл шароитида бундай қулайликнинг яратилишидан мижозлар хурсанд.

Ўз мухбиримиз

МАГИСТРАНТ ТАДҚИҚОТИ

Тошкент ахборот технологиялари университети магистратурасида "Автоматик коммутация", "Телефон тизимлари алоқасини қуриш асослари" каби мутахассислик фанлари ўқитилмоқда. Бундай илмий-амалий машғулотлар магистрантларни энг замонавий мавзуларда тадқиқотлар олиб боришга даъват этмоқда.

Электрон радиоалоқа, радиоэшиттириш ва телевидение факультети магистранти Дилшод Мирзаев ҳам жиддий изланишга қўл уриб, ўз илмий иқтидорини

намоён этди. Унинг "Радиоэлектрон қурилма элементларининг мустаҳкамлигини ошириш услубларини ишлаб чиқиш" мавзусидаги иши лаборатория шароитида юзага келди.

Ёш тадқиқотчи аралаш интеграл чизмалар орқали резисторлар мустаҳкамлигини ошириш бўйича ҳам тажрибалар ўтказди. Изланиш қутилган натижани берди. Бу тадқиқотдан янги ясалган қурилмалардаги нуқсонларни бартараф этишда ҳам фойдаланиш мумкин.

А. АЛИЕВ

АЗИЗ МУШТАРИЙЛАР!

"Хабар" газетаси Интернет тармоғида ўз электрон почтасига эга бўлди.

Энди сиз ушбу электрон почта орқали тахририятимизга мақолаларингизни, сурат ва хабарларингизни юборишингиз мумкин.

Интернет имкониятидан фойдаланинг!

habar@uzapt.uzpak.uz

БРИФИНГ ЎТКАЗИЛДИ

Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлигида Ўзбекистон Президентининг "Компютерлаштиришни янада ривожлантириш ва ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш тўғрисида"ги Фармони асосида қўллаш масаласига бағишланган чет эл компания вакиллари, маҳаллий ва хорижий матбуот ходимла-

ри учун брифинг бўлиб ўтди.

Анжумани Агентлик Бош директорининг биринчи ўринбосари М.Маҳмудов олиб борди. Унда Фан-техника ва маркетинг тадқиқотлари маркази директори Р.Исаев, Ахборот-коммуникация технологияларини ривожлантириш бюджетдан ташқари жамгармаси директори Р.Асқаров, Тошкент ахборот

технологиялари университети ректори С.Қосимов, Агентлик Информацион технологиялар ва хизматлар бўлими бошлиғи Г.Фурбековалар иштирок этишди.

Анжуманда қўллаш саволларига жавоблар берилди.

Ўз мухбиримиз

Ўтган ва жорий йилнинг ҳисобот даври мобайнида Қорақалпоғистон республикаси "Матбуот тарқатувчи" масъулияти чекланган жамиятининг саккизта филиалида режага асосан ўтказилган текширишлар натижасида аниқланган камчиликларни бартараф этиш юзасидан кўрсатмалар берилди. Шу билан бирга бўлинима ходимлари томонидан бир вақтнинг ўзида текширишлар ўтказилган жойларда камчиликларни бартараф этиш юзасидан амалий ёрдамлар, тушунтиришлар бериб берилмоқда.

Текширувларда асосан жойларда зарур реклама ва маълумотларнинг мавжудлиги, хизмат кўрсатиш жойларининг эстетик ҳолати, ариза ва шикоятлар билан ишлаш ҳамда хизмат кўрсатиш маданияти даражаси, бирламчи статистик ҳисобот ҳужжатларининг йўриқнома талаблари асосида юритилиши, иш жойларида қонуний ва меъёрий ҳужжатларнинг мавжудлиги, шунингдек, Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги буйруқлари ва фармойишларининг бажарилишига алоҳида эътибор берилди.

Қорақалпоғистон республикаси "Матбуот тарқатувчи" МЧЖнинг Амударё, Тўрткўл, Хўжайли ва Кўнғирот филиалларида ўтказилган текширувларда аниқланган камчиликларни бартараф этиш чора-тадбирлари ишлаб чиқилган, лекин амалда бажарили-

шига жиддий эътибор берилмапти. Шунингдек, мазкур корхонанинг Кегеيلي, Тахтақўпир, Шуманай ва Нукус филиаллари матбуот дўконларининг учдан икки қисми эстетик ҳолатга жавоб бермайди, яъни таъмирталаб. Мижозлар учун зарур реклама ва маълумотлар билан таъминланмаган. Дўконларда сақланиб қолган эски газеталар тегишли далолатномалар тuzилиб, корхонага топширилмаган.

Текширув натижалари шуни кўрсатдики, иш жараёнида ма-

•Танқид

ритиш тўғрисида"ги буйруқ талаблари бажарилишига жиддий эътибор берилмаптир. Масалан, давлат ва идоравий статистик ҳисоботларни белгиланган муддатларда ва ўрнатилган тартибларда тақдим этиш бўйича 2001 йил, 4 чорак, 2002 йил, 1-чоракда олти мартаба эслатма хати, жами 12 банддан иборат учта кўрсатма ва Ўзбекистон Республикасининг "Маъмурий жавобгарлик тўғрисида"ги Кодексга асосан тегишли чоралар кўрилиши тўғрисида иккита огоҳлантириш хатлари берилди. Шунга қарамастан, Агентликнинг мазкур буйруғи ва кўрсатма талаблари бажарилишига масъулият билан ёндошилмаптир.

Қорақалпоғистон республикаси "Матбуот тарқатувчи" МЧЖ раҳбарлари оқорида қайд этилган камчиликларни бартараф этиш юзасидан жиддий чоралар қўриб, тегишли хулосалар чиқаради деб ўйлаймиз.

Алоқа ходимлари олдида турган энг долзарб масалалардан бири — истеъмолчиларнинг ҳақ-хўқуқларини ҳимоя қилишдир. Шундай экан, ҳар бир алоқачидан мижозлар ҳуқуқларини ҳимоялашга жиддий масъулият билан ёндошиш ва эътиборли бўлиш талаб қилинади.

М.ТАЙПОВА,

Давлат алоқа инспекциясининг Қорақалпоғистон республикаси бўлинимаси бошлиғи

ОЛАМДА НИМА ГАП?

• ЯНГИЛИКЛАР • ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР

• Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Оқсаройда Латвия Республикаси Ташқи ишлар вазири Индулис Берзиньшн қабул қилди.

• Ўзбек Миллий академик драма театрида "Буюк ипак йўли — дўстлик йўли" мавзусида биринчи халқаро санъат фестивали бўлиб ўтди.

• Австрия пойтахти Венада ўтказилган турнир финалида ўйнаган ўзбекистонлик теннис маликаси Ирода Тулаганова 1349 очко жамғариб, ўн олтинчи ўринга кўтарилди.

• БМТ Қочқорлар ишлари бўйича агентлигининг маълум қилишича, ватанига қайтаётган афгонлар

сони қутилганидек бўлмоқда.

• Фаластин раҳбари Ёсир Арафот исроилликларнинг ўз чегараси бўйлаб бетон деворлар барпо этишини "расистона" ҳаракат деб баҳолади.

• Америкалик астрономлар коинотда ҳали фанга маълум бўлмаган, худди кўёш тизимидаги сайёраларга ўхшаш янги сайёралар тизimini аниқладилар. Американинг икки нафар олимий Жеффри Мерш ва Пол Батлерлар чексиз коинотда Кўёш тизимидан ташқари ўзга сайёралар тизимига мансуб 13 та сайёрани илмий кашф қилишди.

Робихон эрталаб ишга келию хона эшигини ичкаридан беркичи олиб, столга бошини кўйганча, юм-юм йиғила бошлади. Нима бўлгани фақат ўзини маълум. Кейинги шу даражада бузилганки, аламини фақат йиғилган оларди...

Телеграфчи эшиги олдига мижозлар йиғила бошлади. Робихоннинг ҳолатини биринчи бўлиб сезган қоровул Бозорбой ака дарров бошлиқни бундан хабардор этди.

Бошлиқ аста телефончи хонасига кириб, Робихондан ҳол-аҳвол сўради.

— Аҳволим оғир, Бекмирза ака, — Робихон ўзини кўлга олди, — қизим жиддий дарига чалинибди, оиламиз тинчи бузилган. Туман бош шифокорнинг айтишча, уни тезлик билан Москвага олиб бориш лозим экан.

Бекмирза Тиркашев бу гапни эшитиб, Робихонни тинчлаттирди. — Ҳамма чорани қиламиз, сиз ҳафз бўлганг, катта жамоамиз бор, сизни ёлғизлатиб қўймаймиз, синалтим.

Бекмирза ака шу кунийк касалхона бош ҳакими билан гаплашди. Шифокор кизни албатта Москвада даволашти лозимлигини, шифохона манзилини айтиб, маслаҳат берди. Орадан бир кун ўтиб, Робихон турмуш ўртоғи ва кизи билан Андижон аэропортидан Москвага учди...

— Йигирма беш кун деганда қизимизни соғ-саломат олиб келдик, — дейди Улугнор алоқа тармоғи бош оператори Робихон Ҳайитова. — Худого шуқур, қурмагандай бўлиб кетди. Турмушта ҳам

Қарияли уй — баракали уй танловига

бердик. Ҳозир икки нафар фарзанди бор. Бекмирза акадан бир умр миннатдорам.

Бу Андижон вилояти, Улугнор тумани алоқа тармоғи раҳбари Бекмирза Тиркашев фаолиятидан бир лавҳа, ҳолос. Ёши эллик бешдан охиб, умрининг 32 йилини алоқа хизматида ўтказётган, чўлдаги ҳар

Ҳозир жамоада 22 киши хизмат қилади. Шу даргоҳда 27 йил ишлаб нафақага чиққан Исмомилжон Қамбаров Б. Тиркашев ҳақида шундай дейди:

— Бекмирза ўзини эмас, жамоани, унинг ҳар бир азоси тақдирини ўйлаб иш қиладиган, оғир кунларда ёрдам қўлини чўздадиган сохаватпеша, меҳрибон инсон. Биз каби нафақадгиларга ой сайин ёрдам уюштирди, бир пилёла чой устида суҳбатлар ташкил қилади.

Чўлқувар алоқа раҳбарининг яхши хислатлари ҳақида хабарчи Мақсуда Садриддинова, Дилором Ҳамроқулова, Алла Иванова, пенсионер Бозоровой Маҳмадовлар ҳам тўлқинланиб гапирдилар.

Б.Тиркашев беш фарзандни тарбиялаб юртга қўши, уларнинг ҳаммаси ҳам мўмин-қобил, ота-онасига меҳрибон бўлиб етишди. Угли Файзулло отаси изидан борипти.

— Менинг ҳаётдаги катта бойлигим фарзандларим, одамларнинг мента бўлган хурматидир. Ана шу бойлик турмуш тарзим беағидир, мен шу билан фахрланаман, — дейди Бекмирза Тиркашев.

Ҳақ гап. Инсон ўзига берилган бир марталик ҳаётни эл-юрт ишига бағишлаб яшаса, умрининг бундан ортқ беағи бўлмайди.

Тўлаибой ҚАМЧИЕВ,
Андижон вилояти

УМР БЕЗАГИ

бир хонадоннинг ҳақиқий дўсти, элнинг беминнат хизматкорига айланиб қолган камтар, меҳнатқаш Бекмирза Тиркашев меҳнат фаолиятини 1970 йили Балиқчи туманидаги Кўшпеласарой алоқа бўлимида олди хабарчилекдан бошлади. Сўнгги унинг фаолияти Марказий Фаргона чўли билан боғланди. Улугнор туман алоқа бўлими раҳбарининг ўринбосари вазифасига ишга келиб, 1987 йилдан то ҳозиргача ушбу туман алоқа бўлимини бошқармоқда.

Чўл шароитидаги қийин ҳаётга Тиркашев азбаройи касбига филолиниги, одамлар хизматидаги ҳамшиша камарбасталиги туфайлигина кўниқиб, халқ орасида катта ҳурмат эгаси бўлиб келмоқда. Унинг олиб-югуриши, ишини аяло даражада бежариши йўлидаги уринишлари туфайли 1989 йили туман алоқа бўлимининг замонавий биноси куриб битказилди. 200 рақамли КВАНТ электрон станция келтирилиб, фойдаланишга топширилди.

Алоқа матбуот кўзгусида

УКРАИНЧА БЕПУЛ ИНТЕРНЕТ

“Укртелеком” компанияси — украин алоқа бозорининг монополиячиси телефон линиялари орқали Интернетга бепул киришни тақдим этга бошлади. Тажриба ҳозирда Киев шаҳри, Киев ва Чернигов вилоятларида ўтказилмоқда.

Бутунги кунда Украинада 40 та провайдер бор. Уларнинг иши тўла-тўқис “Укртелеком”га боғлиқ. Чунки улар монополиялар томонидан тақдим этиладиган каналлар орқалигина улаишга мажбурдилар. Бу борада норозилик ҳам туғилди. Бунинг сабаби — “Укртелеком” ўз фойдаланувчилари учун нархларни пасайтирди, провайдерларга эса каналларга улаиш баҳоларини аввалги даражада қолдирди. Натижалда майда провайдерларнинг бизнеси фойда келтирмай қолди.

ЎРУҒЛИК НУРИ ТАДҚИҚОТЛАРИ

Маълумки, инсон кўзи тўлқин узунлиги ўртача 0,4 микрон (би-нафша нур)дан, 0,75 микрон (қизил нур)гача бўлган ўруғликни кўра олади. Ўруғлик чиқарувчи манбаларни табиий (кўёш, атмосферадаги чақмоқлар) ва синьий (электр ва газ разряд лампалари) кўринишидаги турларга ажратиш мумкин.

XVII асрнинг охирларида буюк инглиз физиги Исаак Нютон, ўруғлик нурунинг шиша призмадан ўтганда етти хил ран-

гли нурга (спектр)га ажралишини биринчи бўлиб аниқлади. Бу самарали тадқиқот ўруғлик нуруни илмий жиҳатдан ўрганишга асос солди ва қарийб 200 йил ўтгандан сўнг, физика соҳасида содир бўлган янги кашфиёт ҳамда ихтироларга сабаб бўлди.

XIX асрнинг бошига келиб, оптик асбоб ва қурилмалар анча тақомиллашди. Бу эса ўз навбатида турли ўруғлик манбаларининг спектрларини олиш ҳамда уларни ўрганиш учун кенг йўл очиб берди.

ЯНГИ ПОЛИМЕР МОДДА

Кўпинча ер остидан ўтказиладиган электр, телефон кабелларининг уст қисмига кемирувчилар чиқастаказди. Шунинг учун Япониянинг “Хиракава илэктрик” компанияси кабелни полимердан тайёрланган янги эластомер билан изо-

ляция қилишни йўлга қўйди. Бу органик модда винилхлоридга активдон қўшиб тайёрланади. Материал жуда пишиқ ва ўтла ёнмайди. Кемирувчиларни ҳурқитиш унинг асосий хусусиятидир.

А.АЛИЕВ тайёрлади

Сизга қандай хизмат кўрсатишмоқда?

Хар биримиз ўқиншдан, ишдан уйга келганимизда кундалик нацирларни арақлаймиз. Бордию сеvimли газета ё журналимиз вақтида етиб келмаса, аввало обуна бўлган алоқа бўлими бошлигиндан қаттиқ

АЛОҚАЧИЛАР БАРНОСИ

жаймиз. Хабарчи ҳам биздан балола қолади.

Биз ҳўқа қилмоқчи бўлган аёл Барноҳон Усмонова ўз ишининг устаси, талабчан раҳбардир. У ўз кўл остидаги ходимларни хат-хабар, газета ва журналларни обуначиларга ўз вақтида етказиб беришига ундайди.

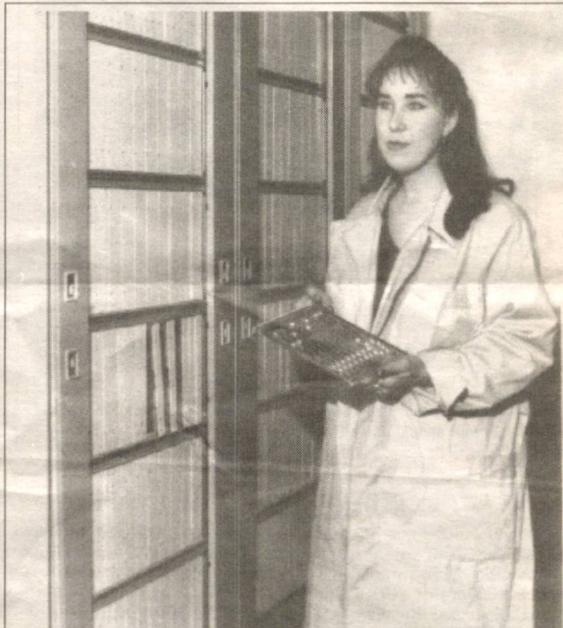
Б.Усмонова ўрта мактабни битиргач, пойтахтимизнинг Шайхонтохур туманида жойлашган 128-алоқа бўлимига оператор бўлиб ишга келди. Ишни ўз вақтида, аяло даражада бажараётганини кўрган туман алоқа бўлими раҳбари Баҳодир Атхамов ҳаракатчан бу кизни 1995 йили бўлим бошлиғи қилиб тайинлади. Шундан буён у янада сидқидилдан меҳнат қилиб, барчаннинг ишончини оқлаб келмоқда. Бу орада Барноҳон Тошкент алоқа коллежини сиртдан ўқиб битирди.

Барноҳон бошқараётган ушбу

алоқа бўлими ходимлари “Жангоҳ” даҳасидаги кўп қаватли уйларда яшовчи турли ёшдаги кишилар- хизмат кўрсатишди. Бу ердаги кўп қаватли уйларда иккинчи жаҳон уруши ва меҳнат фахрийлари, Чернобил фожеси, бошқа нохушликларни бошларидан кечирган турли миллат вакиллари истиқомат қилишди. Пенсия пулларини, хат-хабар ва газета-журналларни эгаларига ўз вақтида етказиб бераётган ишган алоқачилардан барча хурсанд. Айниқса, Марказ-13 га қарашли биринчи уйнинг 10, 18-уйнинг 34 ҳамда Марказ-15нинг учинчи уйи 4-хонадонларида яшаётган кишилар ушбу алоқа бўлими ходимларини алоҳида ҳурмат билан тилга олишади.

Ўзига яраша машаққатли ва масъулиятли ишга бош бўлаётган, меҳнатсевар, ширинсўз Барноҳонга оилавий бахт, узок умр, сиҳат-саломатлик тилаймиз.

Абдулла ТОЛИПОВ,
Тошкент шаҳри,
меҳнат фахрийиси

Чироқчи туманидаги Марказий АТС техниги Замира ГИНИЯТУЛИНА “Квант” русумидаги техниканинг бенуқсон ишлашига ўз хиссасини қўшиб келаётир.

Т.ЛУТФУЛЛАЕВ олган сурат

ЭЪЛОН!
ЎЗБЕКИСТОН АЛОҚА ВА АХБОРОТЛАШТИРИШ АГЕНТЛИГИНИНГ
Дастурий махсулотлар ва ахборот тизимлари жорий этилишини мувофиқлаштириш бўлими ва Компютер ва ахборот технологияларини ривожлантириш ҳамда жорий этиш маркази юқори малакали мутахассисларни танлов асосида ишга қабул қилади.

Танловда компютер, ахборот-коммуникация технологиялари соҳасида 5 йил меҳнат стажига эга бўлган, инглиз тилини мукаммал биладиган, маълумоти олий, Интернет ва электрон почта тармоқларида ишлаб оладиган 25 ёшдан 45 ёшгача бўлган фуқаролар қатнашишлари мумкин.

Халқаро ташкилотларда ишлаган, илмий унвон (даража)га эга бўлган ва хорижий тилларни мукаммал биладиган шахсларга тегишли имтиёзлар берилади.

Танловда иштирок этишни хоҳловчилар Агентликнинг Кадрлар ҳамда мутахассисларни тайёрлаш ва қайта тайёрлашни ташкил этиш бўлими бош мутахассиси Т. Ҳўжақулова 2002 йил 21 июндан 15 июлга қадар соат 10.00 дан 18.00 гача муурожаат қилишлари лозим.

Манзил: Тошкент шаҳри, А.Толстой кўчаси, 1-уй (Бошпочтамт биноси). Тел. 137-45-36; ички 236.
Факс: 139-87-82. E-Mail: depkadr@uzapt.uzpак.uz.

ЯНГИ ПОЧТА МАРКАЛАРИ
“Ўзбекистон маркази” акциядорлик жамияти “O‘ZBEKISTON SHANRISABZ 2700” номидаги янги бадий почта блокинни нашрдан чиқарди. Мазкур почта блоки маркаси тўрт ранг билан офсет услудида чоп этилган бўлиб, уларда қадимий Кеш — Шаҳрисабзнинг тарихий обидалари тасвирланган.

Йигирма минг нусxada нашр этилган ушбу почта маркаларининг нархи 30 сўм.

Почта маркалари суратларининг муаллифи rassом А. Баҳромовдир.

“Чирком” кўшма корхонаси жамоаси корхона ходими Салима Иброҳимовага отаси **Маҳаммад ИБРОҲИМОВ**нинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

ТОШКЕНТ АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ УНИВЕРСИТЕТИ ҚУЙИДАГИ ВАКАНТ ЛАВОЗИМЛАРГА ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:

Кафедра мудири:
1. Иқтисодиёт назарияси - 1;
2. Чет тиллари - 1.

Доцентлар:
1. Иқтисодиёт назарияси - 2.

Катта ўқитувчилар:
1. Чет тиллари - 1.

Ассистентлар:
1. Чет тиллари - 1;
2. Иқтисодиёт назарияси - 1.

Аризалар эълон чоп этилгандан кейин бир ой муддат ичиде қабул қилинади. Танловда кўрсатилган мутахассисликлар бўйича профессорлар, фан докторлари, доцентлар, фан номзодлари қатнашишлари мумкин.

Институт манзили: Тошкент шаҳри, Амир Темур кўчаси, 108-уй.
Телефон: 35-11-50.

ДУШАНБА, 24

«Ўзбекистон» телеканали

Телетомашбинлар диктатига!

«Ўзбекистон» телеканали 24 июнь кuni ўз кўрсатувларини соат 15.00 дан бошлайдди

15.00 «Тахлилнома», 15.45 ТВ анонс. 15.50 «Ошин». Телесериял 16.20 «Обод уйда пок одамлар яшайди», 16.40 «Жаҳон киноси юлдузлари»... «Эгиз таътил кунларида: «Болалар сайраси»...

«Ёшлар» телеканали

Профилактика муносабати билан душанба 24 июн кuni «Ёшлар» телеканали кўрсатувларини соат 15.00 да бошлади. 15.00 Кўрсатувлар дастури...

«Тошкент» телеканали

17.15 Кўрсатувлар тартиби. 17.20 ТВДа сериал «Официна баридан чиққан фирибгарлар»...

«Халқаро» телеканал

17.00 Кўрсатувлар тартиби. 17.05 «Ўзбекистон» телеканали 17.15 Бугун оламда...

«Халқаро» телеканал

17.00 Кўрсатувлар тартиби. 17.05 «Ўзбекистон» телеканали 17.15 Бугун оламда...

«Ўзбекистон» телеканали

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот». 8.35, 17.55 ТВ маркет. 8.40 Газеталар шарҳи...

Бадий фильм. 16.00 «Муслика: кеча ва бугун». 16.40 «Ўзбектелефильм» намойиши: «Келажак пойдевори»...

«Ёшлар» телеканали

8.55 Кўрсатувлар дастури. 9.00 «Давр». Ахборот дастури. 9.15 «Янги авлод» постиси...

«Тошкент» телеканали

17.15 Кўрсатувлар тартиби. 17.20 ТВДа сериал «Официна баридан чиққан фирибгарлар»...

«Халқаро» телеканал

17.00 Кўрсатувлар тартиби. 17.05 Н. Орейро ижодсизидий концерт дастури...

«Халқаро» телеканал

17.00 Кўрсатувлар тартиби. 17.05 «Ўзбекистон» телеканали 17.15 Бугун оламда...

«Халқаро» телеканал

17.00 Кўрсатувлар тартиби. 17.05 «Ўзбекистон» телеканали 17.15 Бугун оламда...

«Ўзбекистон» телеканали

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот». 8.35, 17.55 ТВ маркет. 8.40 Газеталар шарҳи...

«Ёшлар» телеканали

8.55 Кўрсатувлар дастури. 9.00 «Давр». Ахборот дастури. 9.15 «Янги авлод» студияси...

«Тошкент» телеканали

17.15 Кўрсатувлар тартиби. 17.20 ТВДа сериал «Официна баридан чиққан фирибгарлар»...

«Халқаро» телеканал

17.00 Кўрсатувлар тартиби. 17.05 «Ўзбекистон» телеканали 17.15 Бугун оламда...

«Халқаро» телеканал

17.00 Кўрсатувлар тартиби. 17.05 «Ўзбекистон» телеканали 17.15 Бугун оламда...

«Халқаро» телеканал

17.00 Кўрсатувлар тартиби. 17.05 «Ўзбекистон» телеканали 17.15 Бугун оламда...

«Халқаро» телеканал

17.00 Кўрсатувлар тартиби. 17.05 «Ўзбекистон» телеканали 17.15 Бугун оламда...

«Ўзбекистон» телеканали

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот». 8.35, 17.55 ТВ маркет. 8.40 Газеталар шарҳи...

Кўрсатувлар дастури. 16.45 «Янги авлод» студияси: «У ким? Бу нима?», болалар учун концерт...

«Тошкент» телеканали

17.15 Кўрсатувлар тартиби. 17.20 ТВДа сериал «Официна баридан чиққан фирибгарлар»...

«Халқаро» телеканал

17.00 Кўрсатувлар тартиби. 17.05 «Ўзбекистон» телеканали 17.15 Бугун оламда...

«Халқаро» телеканал

17.00 Кўрсатувлар тартиби. 17.05 «Ўзбекистон» телеканали 17.15 Бугун оламда...

«Халқаро» телеканал

17.00 Кўрсатувлар тартиби. 17.05 «Ўзбекистон» телеканали 17.15 Бугун оламда...

«Халқаро» телеканал

17.00 Кўрсатувлар тартиби. 17.05 «Ўзбекистон» телеканали 17.15 Бугун оламда...

«Халқаро» телеканал

17.00 Кўрсатувлар тартиби. 17.05 «Ўзбекистон» телеканали 17.15 Бугун оламда...

«Ўзбекистон» телеканали

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот». 8.35, 17.55 ТВ маркет. 8.40 Газеталар шарҳи...

«Тошкент» телеканали

17.15 Кўрсатувлар тартиби. 17.20 ТВДа сериал «Официна баридан чиққан фирибгарлар»...

«Халқаро» телеканал

16.25 Кўрсатувлар тартиби. 16.30 «Ўз-узига режиссёр»...

«Халқаро» телеканал

17.00 Кўрсатувлар тартиби. 17.05 «Ўзбекистон» телеканали 17.15 Бугун оламда...

«Халқаро» телеканал

17.00 Кўрсатувлар тартиби. 17.05 «Ўзбекистон» телеканали 17.15 Бугун оламда...

«Халқаро» телеканал

17.00 Кўрсатувлар тартиби. 17.05 «Ўзбекистон» телеканали 17.15 Бугун оламда...

«Халқаро» телеканал

17.00 Кўрсатувлар тартиби. 17.05 «Ўзбекистон» телеканали 17.15 Бугун оламда...

«Халқаро» телеканал

17.00 Кўрсатувлар тартиби. 17.05 «Ўзбекистон» телеканали 17.15 Бугун оламда...

«Ўзбекистон» телеканали

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот». 8.35, 17.55 ТВ маркет. 8.40 Газеталар шарҳи...

канали: «Умид», «Ченсан», «Бизнен мирас». 13.45-14.15 «Немис тили». 17.00 Кўрсатувлар тартиби...

«Ўзбекистон» телеканали

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот». 8.35 «Камалак»...

«Ўзбекистон» телеканали

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот». 8.35 ТВ маркет. 8.40 Газеталар шарҳи...

«Ўзбекистон» телеканали

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот». 8.35 ТВ маркет. 8.40 Газеталар шарҳи...

«Ўзбекистон» телеканали

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот». 8.35 ТВ маркет. 8.40 Газеталар шарҳи...

«Ўзбекистон» телеканали

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот». 8.35 ТВ маркет. 8.40 Газеталар шарҳи...

«Ўзбекистон» телеканали

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот». 8.35 ТВ маркет. 8.40 Газеталар шарҳи...

«Ўзбекистон» телеканали

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00-8.35 «Ахборот». 8.35 ТВ маркет. 8.40 Газеталар шарҳи...

Бир олам кураш санъатида зур маҳорат қозонди, у уч юз олтимиш ҳийлани билар ва ҳар кунни бир ҳийлани ишлайтиб, курашар эди. Шогирдларидан бирига маълум кўрсатгани сабабли унга уч юз эллик гўққиз ҳийлани ўргатди. Аммо бир ҳийлани ўргатишни ҳар турли баҳоналар билан пайсалга солиб юрди.

Хулосаи калом, шогирд қудрат ва санъатда қамолотга эришти, у билан бел олишига ҳеч қимсада қудрат ва журъат йўқ эди. Иш шу даражага бориб етдики, бир кунни у подшоҳ ҳузурда деди: “Устозимнинг фақат биргина афзаалиги бор, у ҳам бўлса, унинг ёши улурлиги ва менга тарбия берганилигидир. Йўқса, кучда ҳам, маҳоратда ҳам мен ундан қолишмайман!”

Бу сўз подшоҳга ёқмади. Устозу шогирднинг кураш тушмоқларини буюрди. Катта майдонни ҳозирладилар. Подшоҳ бошлиқ арқони давлат, аёни мамлакат ҳамда ўша юртнинг барча паҳлавонлари ҳозир бўлиди. Шогирд бамисоли маст фидлек жўшиб майдонга кирди, гуё қаршисида темир тоғ бўлса уни емириб ташлағудек эди. Устоз шогирд кучда ортиқ эканлигини англади. У пинҳон тутиб юрган мазкур нодир ҳийласини ишга солиб курашмоққа бошлади. Шогирд устознинг ҳамласини даф этишдан ожиз келди. Устоз ҳарифини икки қўли билан боқиб узра кўтариб, ерга урди. Халойиқнинг ҳой-хув салолари кўкка ўрлади.

Подшоҳ устозга сарпо бермоқни буюрди, шогирдга эса, таъна-маломатлар қилиб, деди: “Уз устозингга бевафалик қилиб, уни маълум этмаман, деб мактандин, лекин айтган сўзингнинг ул-дасидан чиқа олмайдинг!” Шогирд деди: “Эй подшоҳи олам, устозим куч билан мендан устун келгани йўқ, балки кўп вақтдан бери менга ўргатмай, яшириб юрган бир ҳийласи ту-файли мени маълум эта олди”.

Устоз деди: “Мазкур ҳийлани ана шундай бир кун учун сақлаб қўйиб эдим, чунки уламолар: “Дўста, бир кунни агар у душманчилик қилса, ўзинини маълум эта олажақ куч бермагил”, деганлар. Шогирдидан жафо кўрган устоз нима деганини эшит-маганмисан?”

**Ёки вафо ўзи йўқдир оламда,
Ё киши қўлласа уни бу замон.
Ўзимдан ўқ отиб ўрганган киши,
Буқун кўкратишни қилмоқчи иншон”.**

Бир дарвеш сахронинг хилват ерида ўтирган эди. Шу маҳал подшоҳ ўша ердан ўтиб қолди. Қанот мулки ичра фарағатга бўлган дарвеш подшоҳга қайрилиб ҳам қарамасди.

Подшоҳ дарвешнинг бу ишени салтанат шайнига таҳқиқ қилиб, деди: “Бу ҳирқа (жанда) кийганлар бамисоли қорамолга ўхшайдилар, улар тавозени ҳам, одам-гаришликни ҳам билмайдилар”. Шунда вазир дарвешга яқин бориб, деди: “Эй дарвеш, подшоҳи олам сенинг ёнингга келдилар, нима сабабдан из-зат-икром қилмадинг, одоб қоидаларини бажо келтирмадинг?” Дарвеш айтди: “Подшоҳга дегилким, неъмат ва илтифотдан умидвор одамдан из-зат ва хизмат кутсин. Яна шунга ҳам айтиб қўйилдики, фуқаролар подшоҳларга итоат этмоқ учун эмас, балки

Мерос
подшоҳлар фуқарога хизмат этиши учун яшайдилар”.

Гарчи неъмат билан давлат ушқи, Лекин дарвешларга шодир посбон. Қўйлар чўпон учун хизмат қилмайди, Балки қўйлар учун кераклир чўпон.

Бигтани тўку тиғи кўрасан букун, Бигтаси уришиб бўлмиш дил яра. Неҳа кун сабр этиб, ўнга марурининг, Миясини тупроқлар еганин қара.

Тақдиринг зур ҳукми икром бўларкан, Шоху гадолигин фарқи йўқ зарра. Бирорга қабрини очиб қарасанг, Бой, фавор сўзгани билмайсан сира.

Дарвешнинг сўзи подшоҳга қаттиқ таъсир қилиб, деди: “Тила тилагингни, берай муродингни”. Дарвеш деди: “Бундан буён менга азият бермагил!” Подшоҳ: “Менга бир маслаҳат бергин!” деди. Дарвеш бу байтти ўқиди:

Ҳозир-ку қўлигда неъмат, давлат бор, Қўлдан қўлга кўчар, берилг эътибор.

САЪДИЙ “Гулистон”идан

ҲИКОЯТЛАР

НОЗИК ИБОРАЛАР

Сени кечая кундуз зийрат қилувчиларнинг кўпчилиги сени ҳаддан ортиқ кўксарга кўтариб мақтаб, охир-оқибат адоватга дучор қилувчилардир.

Кўпинча тил билан етказилган жароҳат, қилич билан етказилган жароҳатдан оғирроқдир.

Кўп сўз-иборалар борки, одамларга улар фасоҳатли кўринса-да, Аллоҳ наздида улар номақбулдор — сўзловчиси ҳам, эшитувчиси ҳам музлам қилур.

Еру заминнинг кўркамлиги олимлар билан бўлса, осмону фалакнинг зийнати эса юлдузлар биландир.

Ловиллаб ёнаётган оловни сув ўчиргани каби нодон одамлардан чиқаётган алангани ҳақиму оқил одамлар сўндирарлар.

Ўзингга зарур бўлган ҳар қандай керак нарсани сотиб ол — бу эркак кишининг муруватини, қудратини, эрлигини кўрсатади. Чунки ўша нарсани бировдан сўрасанг, у сен сўрагани эмас, бошқачароғини беради (инсоннинг табиати шундай), сотиб олганида эса ўзингга керагини танилаб олсан.

Таомга ортиқ даражада ҳирс қўйишлик худбин у пасткаш кишиларнинг ахлоқларидандир.

Кўёш нурларини беркитиб бўлмаганидек, ҳақиқатнинг чироғини ҳам сўндириб бўлмас.

Махмуд аз-ЗАМАХШАРИЙ

• Биласизми? •

ҚАДИМГИ ОДАМЛАР САҚИЧ ЧАЙНАШГАН

Германиялик олимлар яқинда яна бир ажойиб маълумотни эълон қилишди. Бундан 80 минг йил муқаллам қайин дарахти ўзидан симбосимон суяқлик ажра-тиб чиқарган экан. Бундай хулосага 80 минг йиллик қайин дарахтининг пўстлогини ўрганиш орқали келинди. Аввалига бу суяқ модда унчалик эътиборни тортмаган эди. Лекин ордан кўп ўтмай Германиядаги археологик қазишмалар чоғида қадимги одамларнинг жағ тишлари орасидан ана шу модданинг қолдиқлари топилди. Кейинги тадқиқотлар натижасида эса бу жағ

суяқлар илк палеолит даврига тегишли бўлганлиги, бизнинг узок аجدдоларимиз симбосимон моддалан тиш оғриқларини қолдириш мақсадида ва сақич ўрнида фойдаланганлиги ҳам маълум бўлди. Кўп чайналиш натижасида эпшиққоч елимга айланган бу сақични кейинчалик таёқча учи-суяқ ёпиштириб, тишни турли қолдиқлардан тазалаш учун ҳам ишлатган бўлишлари мумкин, деган таҳминлар ҳам мавжуд. Чунки ана шундай археологик буюмлар ҳам топилган. Неандертал одамлар биз билгандан ҳам онглироқ бўлганлар, чамаси.

• Фаройибот

ҚОТИЛ ЎСИМЛИКЛАР

Бундай ўсимликлар замонавий фан учун янгилик эмас. Фақатгина, ўша ўсимликларнинг қотилликни қандай содир этиши жумбоқ бўлиб турибди. Уларнинг хатти-ҳаракатлари кишида онгли равишда содир этилаётгандек таассурот уйғотади. Майда ҳашаротлар билан озикланадиган ўсимликлар ўлжасини пойлаб турмасдан, уни ўзига жалб этади, яъни алдайди. Яқинда олимлар буни исботлаш мумкин бўлган тажрибаларни ўтказишди.

Франкфуртдаги университет профессорларининг аниқлашлари-ча, ўлжасини алдаб қақриши мумкин бўлган йиртқич гулларнинг гулқосачалари атрофида маҳсус оқ попуқчалари бўларкан. Ҳашаротларнинг турига қараб, ўзидан таратаётган ҳили, кўриниши орқали гуллар уларни жалб қилар экан. Ҳил ва гузалликка алданган ҳашаротлар эса гулқоса-чадан ажралиб чиқадиган маҳсус кимёвий аралашма орқали бир пастда “ҳал” бўларкан. Қизғин шундаки, бундай гуллар учун

“асир” ҳашаротларнинг тури-ю “мазаси”нинг унча фарқи йўқ. Ҳатто уларнинг шундай турлари борки, оппоқ, хушбўй парлари ҳашаротлар, жумладан, чумолилар учун ҳақиқий байрамона таом бўлиши мумкин. Олимлар ана шундай гул ёнига яқинлашган бир чумоли тезда ортига қайтиб, ўз урсидига жамоалошларини қақриб келишганини кузатишган. Бирин-кетин оқиб келётган чумолилар эса аста-секин гулнинг тузоғига тушиб, ем бўла бошлаган. Шу тариха, “очофан” гул бир дақиқада 22 талдан чумолини “паққос” тушираверган. Мана шундай тўйимли меҳмондорчиликдан сўнг гулларнинг алдовчи парлари йўқолиб қолади. Чунки қорин қаппайча, ким ҳам безовта бўлишни хоҳлайди, дейсиз.

Ўзингиз ўйланг, шундай хатти-ҳаракатлардан кейин ҳам бу ўсимликларнинг онги борлигига шубҳа қилиб бўлаётми? Олимлар худди мана шу саволга жавоб излашяпти.

МАШҲУРЛАР ҲАЁТИДАН

— Менда ажойиб бир фикр туғилди! — деди машҳур америкалик олим Эдисонга унинг ёш шогирдларидан бири. — Ҳамма нарсаларни эритиб юборадиган универсал эритувчини кашф қилмоқчиман, лекин бу муаммони ҳал этиш учун маблағ масаласида қийналиб турибман.

— Универсал эритувчи? — ҳайрон бўлиб сўради Эдисон. — Ахир, уни қайси идишда сақламоқчисиз?

Чарлз Дарвиннинг дўсти уни ресторанда овқатланишга таклиф қилди. У ерда олимнинг стол атрофида ўтирган ёшгина, қиёрийли бир хоним ўз ёнига таклиф этди. Кейин:

— Жаноб Дарвин, — деди хоним ўйноқчи оҳангга унга қараб, — сиз доимо одам майдондан келиб чиққан деисиз. Сизнинг бу фикрингизни менга ҳам тегишли дейиш мумкинми?

— О, бўлмасам-чи! — деб жавоб қилди олим. — Фақат сиз оддий майдондан эмас, балки чиройли майдондан тарқалгансиз.

Немис химиги Эгон Вибберг ўз маърузаларидан бирини шундай сўзлар билан бошлади:

— Ўртоқлар, мен бу дарсимни хлор гази билан бўладиган тажрибаларни намойиш қилишдан бошламоқчиман. Хлор — бу жуда захарли газ. Агар тажриба вақтида мен ҳушимдан кетиб қолсам, марҳамат қилиб, ташқарига — тоза давога олиб чиқинглар ва шу билан бутунги маърузани тугали, деб ҳисоблайверинглар.

Машҳур италян композитори Россинига ёшорлик ўрнатмоқчи бўлишганда у ўттиз ёшда эди.

Шаҳар маъмурияти бунни билдириб қўйиш учун унинг олди-га вакил юборди.

— Ёлгорлик қанчага тушаркин? — деб сўради ёш санъаткор.

— Уч юз минг лир.

— Нима? Уч юз минг лир? — дея хитоб қилди Россини.

— Ўша пулни ўзимга берақолсангларчи? Мен бунинг эвазига Римнинг марказий кўчасида кунига бир неча соат типпа-тик туриб бераман.

ТАВРИКЛАЙМИЗ!
“Хоразм Телеком” фирмасидаги Хонқа телеком мутахассислар болмаси жамоаси корхона муҳандиси Рашидбек ҚАРИМОВ ҳанда қайта электромеханик Раҳима МАТНАРҚИЙЛАРНИКнинг таълим ва уйлари билан санолий табиқалайдиги. Уларга узок умр, сўхай-саломатлик, оилавий тинчлик ва ишларида ривож тилгайди.

МУАССИС:
Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги

Бош муҳаррир:
Шодмон ОТАБЕК

ТАХРИР ҲАЙЪАТИ:
Шомансур ОБИДУЖАЕВ, Шухрат ЖАББОР, Анатолий КУДИНОВ, Иззат АХМЕДОВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Мирпўлат МИРЗО, Рустам ҚОСИМОВ

МАНЪИЛИМИЗ: 700000, Тошкент-35, А. Толстой кўчаси, 1.
ТЕЛ: 136-36-42, 136-35-29, 144-29-09.
ФАКС: 136-36-42.
Habar@uzapt.uzpak.uz
И-ДЕКС: 64600
Жума кўчалари чиқади

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00011 рақам билан рўйхатга олинган.
Буортма №Г-572.
8210 нускада чоп этилди. Офсет усулида босилди. Бичими А-3, ҳажми 1 босма табақ.
Газета тахририят компютер базасида тасвирли ва саноқланди.

«ШАРҚ» НАШРИЁТ-МАТБЕА АҚЦИОНОРЛИК КОМПАНИЯСИ БСОМОНАЭСИ.
Масъули: Тошкент шаҳри, «Буюк Тўрон» кўчаси, 41-уй.
Матн тасвирчи: Д. МАТКУРБОНОВА Саҳифаловчи: Ш. КИМсанБОВ
Босишга топширилди — 18.00
Босишга топшириш вақти — 18.00